

GŁOS PIOTRKOWSKI

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

ŚRODA, DNIA 25 SIERPNI 1948 ROKU

Nr. 234 (1168)

SPRAWA NIEMIEC

dyskutowana jest w dalszym ciągu na konferencjach w Moskwie

LONDYN PAP. — Jak donosi agencja Reutera, poniedziałkowa konferencja Generalissimusa Stalina, przeprowadzona w obecności ministra spraw zagr. ZSRR Molotowa z przedstawicielami trzech państw zachodnich: ambasadorami USA i Francji: Bedell-Smithem i Cha toigneau oraz wysłannikiem ministra Bevinu Robertsem — trwała 4 godziny i 40 minut i była najdłuższą z odbytych dotychczas.

Korespondenci zagraniczni wysnuwają z dłu gości trwania konferencji optymistyczne wnioski i przypuszczają, że osiągnięte zostało pewne porozumienie co do platformy, na jakiej mogłyby być podjęte rozmowy 4 mocarstw w sprawie Niemiec.

Podkreśla się, że przedstawiciele państw zachodnich po opuszczeniu Kremla wyjawiali się być zadowoleni.

Ambasador USA Bedell-Smith oświadczył przedstawicielom prasy, że w czasie konferencji „osiągnięto pewien postęp” i że nie przypuszcza, by spotkanie to było ostatnie.

We wtorek rano przedstawiciele trzech państw zachodnich odbyli krótką konferencję w ambasadzie amerykańskiej, przesyłając odrębne sprawozdania swym rządóm.

Nowej konferencji z min. Molotowem lub ewentualnie z Generalissimusem Stalinem należy oczekiwać dopiero po otrzymaniu przez nich dalszych instrukcji z Waszyngtonu, Londynu i Paryża.

LONDYN PAP. — Minister Bevin odbył we

wtorek konferencję z ambasadorem Francji — Rene Massigli, a następnie z ambasadorem USA — Lewisem Douglasem. Celem konferencji — jak stwierdza Reuter — była próba uzgodnienia poglądów 3 mocarstw zachodnich „w świetle dyskusji, przeprowadzonej ub. nocy na Kremlu”.

WASZYNGTON PAP. — Rzecznik Departamentu Stanu Michael Mac Dermott, oświadczył dziennikarzom, że nadszedł już do Waszyngtonu pełny raport ambasadora USA w sprawie poniedziałkowej wieczornej audycji na Kremlu. Raport ten jest obecnie przedmiotem studiów ze strony sekretarza stanu Marshalla.

Rzecznik Departamentu Stanu oświadczył, że rozmowy w Moskwie na temat Niemiec „będą kontynuowane”. Stwierdził on jednak, że jak dotychczas, nie wyznaczono żadnej daty następnego spotkania.

LONDYN PAP. — Korespondent agencji Reutera w Moskwie przypuszcza, że rządy mocarstw zachodnich będą potrzebowały paru dni na uzgodnienie swego stanowiska po ostatniej konferencji na Kremlu. Najbliższe dwa dni będą prawdopodobnie okresem wycieknięcia. Po uzgodnieniu swego stanowiska, przedstawiciele mocarstw zachodnich mają się o kolejne spotkanie z ministrem Molotowem lub z generalissimusem Stalinem.

Robotnicy francuscy żądają rządu jedności demokratycznej we Francji

PARYŻ PAP. — Akcja protestacyjna francuskich mas pracujących przeciwko projektom finansowo-gospodarczym ministra Reynaud, trwa w dalszym ciągu.

22 tysiące robotników z centrali przemysłu elektrycznego w Gennevilliers uchwalilo rezolucję, domagającą się utworzenia rządu jedności demokratycznej. Analogiczną rezolucję podjęli robotnicy zakładów Solvay w Dambasie (Meurthe et Moselle), zrzeszeni w CGT, pracownicy zakładów Thompson - Houston w Genevillers oraz górnicy w Landres i Mouriere.

Unia Kobiet Francuskich zdobyła ponownie kilka tysięcy podpisów pod rezolucją protestującą przeciwko wprowadzeniu w życie projektów finansowych ministra Reynaud.

Bilans bitwy o Grammos

Komunikat sztabu armii Markosa o działaniach wojennych w rejonach Pindusu

PARYŻ (PAP). Radio Wolnej Grecji opublikowało następujący komunikat sztabu generalnego armii demokratycznej:

21 sierpnia zakończyła się pierwsza faza wielkiej bitwy w północnym Pindusie. W ciągu 70 dni — od 14 czerwca do 21 sierpnia — jednostki armii demokratycznej, operujące w rejonie Voion-Smolikas-Grammos, wzięły na siebie główny ciężar kampanii wojsk rządu ateńskiego. W tym okresie jednostki armii demokratycznej wykonały wiernie plan sztabu głównego. Przeszły ciężkim i chwalebny walk bojowym, w setkach ciężkich i chwalebnych walk obronnych, w licznych walkach rozbiły doborową jednostkę przeciwnika przy stosunkowo niewielkich własnych stratach.

Stawiając bohaterski opór nasze oddziały

zmusiły wroga do skoncentrowania głównych sił w północnym Pindusie i umożliwiły w ten sposób innym jednostkom armii demokratycznej skorzystanie z osłabienia sił nieprzyjacielskich w innych rejonach Grecji.

Równoległe do głównych walk obronnych armii demokratycznej w północnym Pindusie, które miały na celu nie zachowanie terenu, lecz jak największe osłabienie wroga, przeprowadzono poważne działania ofensywne na przestrzeni ubiegłych 70 dni w rejonach Epiru, Arty, Rumelii a później w Chassia i na odcinku Trikkala-Kalambaka.

W nocy z 20 na 21 sierpnia oddziały armii demokratycznej w północnym Pindusie przeprowadziły akcję wycofania się z głównych pozycji i przejścia oskrzydłującego na tyły

Dziś otwarcie Kongresu Intelktualistów we Wrocławiu

WROCLAW PAP. — W przeddzień otwarcia kongresu intelektualistów przybywają do Wrocławia liczne delegacje zagraniczne. Dnia 24 bm. jako pierwsza przybyła delegacja radziecka, w skład której wchodzi m. in. członek Akademii Nauk ZSRR: Mieszczeninow, Bardin i Tarle, znakomici pisarze: Erenburg, Szolochow, Leonow i Korniejczuk, gen. sekretarz związku kompozytorów radzieckich — Chrennikow, wybitny reżyser filmowy Pudowkin i inni.

Delegację powitali w imieniu komitetu organizacyjnego ze strony Francji Willard, ze strony Polski — prof. Lorentz oraz pisarz czesochosłowacki — Drda.

Oprócz delegatów przybywających pocągami, dalsze grupy przybywają samolotami. Oczekiwane są trzy samoloty z Francji, dwa z Polski, jeden z Czechosłowacji, trzy z Anglii, dwa z Włoch, jeden ze Sztokholmu i jeden z Finlandii.

Sala Politechniki, mogąca pomieścić 521 delegatów, jest już całkowicie przygotowana do kongresu. Na miejscach przeznaczonych dla delegatów zainstalowano słuchawki, przy pomocy których poszczególne delegacje będą mogły słuchać referatów i przemówień w jednym z pięciu języków, na które tłumaczone będą prze mównia.

Oficjalne otwarcie kongresu nastąpi w dniu 25 bm. o godz. 9-ej rano. W imieniu komitetu organizacyjnego kongresu powita Jarosław Iwa szkiewicz.

Budżet ONZ na rok 1949

LAKE SUCCESS PAP. — Nowy budżet Organizacji Narodów Zjednoczonych na rok 1949 przewidyuje wydatki w wysokości około 33,5 miliona dolarów. Budżet ten wymaga jeszcze zatwierdzenia przez Zgromadzenie Generalne ONZ. Proponowane wydatki są o blisko półtora miliona dolarów niższe niż w roku 1948, wskutek niewłączenia do preliminarza kosztów związanych z utrzymaniem kilku komisji, których dalsze istnienie wymaga decyzji Zgromadzenia Generalnego.

Dwie trzecie budżetu pójdzie na pokrycie kosztów utrzymania sekretariatu ONZ w Nowym Jorku. Przeszło 3 miliony dolarów wyasygnowano na budowę i urządzenie siedziby ONZ w Europie.

Partia Wallace'a zyskuje posłuch w St. Zjednoczonych

Nawet prezydent Truman i jego adherenci muszą się liczyć z opinią publiczną, która staje po stronie Partii Postępowej

NOWY JORK PAP. — Henry Wallace, kandydat na prezydenta z ramienia Partii Postępowej, wygłosił w Bridgeport pierwsze wielkie przemówienie od czasu konwencji w Filadelfii.

Wallace ponownie zaatakował politykę za graniczną i wewnętrzną tak partii demokratycznej jak i republikańskiej, oraz raz jeszcze podkreślił, że Partia Postępowa walczy o pokój i dobrobyt ludności amerykańskiej.

Omawiając wpływy Partii Postępowej na bieżącą politykę USA, Wallace stwierdził, że zmusiła ona Trumana do podjęcia rokowań w sprawie Berlina, do zmiany stanowiska w sprawie Palestyny oraz do potępienia dyskryminacji rasowej, zaś partię demokratyczną do odwołania planów uchwalenia projektu antykomunistycznej ustawy Mundta, oraz wypowiedzenia się przeciwko uchwalonej poprzednio przy jej poparciu antyrobotniczej ustawie Tafta - Hartley'a.

Wallace podkreślił jednocześnie, że popieranie obecnej dwupartyjnej polityki zagranicznej jest równoznaczne z popieraniem polityki reakcyjnej. Mówca wypowiedział się wreszcie za wzmocnieniem autorytetu Organizacji Narodów Zjednoczonych, która dysponować powinna odpowiednimi siłami zbrojnymi.

W dalszym ciągu swego przemówienia Wallace zaatakował zyski przemysłu zbrojeniowego oraz politykę obu wielkich partii, która umożliwiała mu osiągnięcie takich zysków. Stwierdził on, że demokraci i republikanie nie dotrzykali obietnic, udzielonych narodowi w

zakresie walki z inflacją, budownictwa mieszkaniowego oraz rozszerzenia ubezpieczeń społecznych. W zamian za to dali mu oni kolosalne zbrojenia oraz przymusową służbę wojsko

wą. Wallace podkreślił z naciskiem, że Partia Postępowa jest partią całkowicie niezależną, nie podporządkowaną żadnej innej grupie lub partii.

Projekt „konstytucji” dla Bizonii

BERLIN PAP. — Komitet rzeczoznawców, wyłoniony przez premierów 11 prowincji Niemiec zachodnich, zakończył w poniedziałek wieczorem prace nad projektem konstytucji „Federacji Niemieckiej” (Bund Deutscher Laender). Projekt zostanie przedstawiony zgromadzeniu konstytucyjnemu Niemiec zachodnich. Projekt przewiduje 2-Izbowy parlament — Izbę niższą złożoną z 400 członków, wybieranych bezpośrednio, oraz Radę Federalną, złożoną z delegatów poszczególnych prowincji mianowanych przez rządy danych prowincji w

zależności od liczby mieszkańców. Konstytucja zastrzega 30 miejsc w parlamencie dla przedstawicieli Berlina.

Rząd formowany będzie przez premiera wybranego przez parlament i zatwierdzonego przez przewodniczącą Radę Federalną.

Konstytucja pozostawia władzom prowincjonalnym prawo decydowania jedynie w sprawach kulturalnych oraz w sprawach porządku publicznego, natomiast wszystkie inne problemy zwłaszcza zagadnienia gospodarcze, łączące z uchwalaniem nowych podatków należą do parlamentu i rządu federalnego.

Personel poselstwa Jugostawii w Tiranie potępia zdradziecką politykę Tito

LONDYN PAP. — Jak donosi agencja Reutera, poseł Jugostawii w Iranie, Azim Ali Hodzic, z całym personelem poselstwa podał się do dymisji na znak protestu przeciwko polityce Tito. W komunikacie, opublikowanym we wtorek, Hodzic stwierdza, że okrutny terror,

panujący w Jugostawii, nie pozwala jemu ani też pozostałym członkom poselstwa na powrót do kraju. Hodzic, który pełnił funkcje posła Jugostawii w Iranie od września 1945 roku, uchylił — jak podaje agencja Reutera — za osobistego przyjaciela Tito.

Szykany Departamentu Stanu wobec pracowników ONZ

LAKE SUCCESS PAP. — Departament Stanu odmówił wydania paszportu zagranicznego urzędnicze ONZ Urszuli Wasserman, która służbowo miała wyjechać do Genewy. Pani Wasserman jest naturalizowaną obywatelką amerykańską urodzoną w Niemczech. W czasie wojny pracowała w „Office of War Information” a następnie była związana z komite-tem akcji politycznej CIO.

Odmowa wydania paszportu nastąpiła mimo 3-miesięcznych starań ONZ. Pani Wasserman ostatecznie udała się do Europy, posiadając jedynie zaświadczenie ONZ, na którym Francja i Szwajcaria postawiły wiza.

Spółdzielczość - dźwignią dobrobytu drobnego rolnika

Uchwały Naczelnego Komitetu Wykonawczego Polskiego Stronnictwa Ludowego

WARSZAWA PAP. — W dniach 23 i 24 bm. obradowało w Warszawie pod przewodnictwem prezesa Polskiego Stronnictwa Ludowego Józefa Niecki plenum Naczelnego Komitetu Wykonawczego PSL z udziałem Prezydium Rady Naczelnej.

Po dwudniowych obradach nad referatem sekretarza naczelnego PSL — pos. Kazimierza Banacha o drogach i perspektywach ustroju rolnego w Polsce — plenum przyjęło jednomyślnie uchwałę, precyzującą stanowisko Polskiego Stronnictwa Ludowego w tych sprawach.

Po omówieniu osiągnięć Polski Ludowej deklaratywnie stwierdza:

Nawiązując do tradycji radykalnego ruchu ludowego, dążyć będziemy do umocnienia i u doskonalenia osiągnięć już dokonanych i do dalszego rozwijania społecznych form w gospodarce rolnej, zwłaszcza społecznych form wytwórczości, dzięki którym może być podniesiona stopa życiowa szerokich mas pracujących chłopów i wzbogacenia gospodarki narodowej drogą unowocześnienia rolnictwa.

Dążenie to wymagać będzie od nas wielkiej pracy i walki w następujących dziedzinach:

- w zwalczaniu reakcyjno-kapitalistycznych elementów na wsi,
- w szukaniu nowych, wyższych, uspołecznionych form życia i pracy oraz w dźwignięciu naszej produkcji rolnej, by chleba było coraz więcej,
- w przebudowywaniu świadomości całej masy chłopskiej, t. zn. w budowaniu nowego, sprawiedliwego ustroju i świadomości człowieka.

d) w chwili obecnej, gdy indywidualne drobne i średnie gospodarstwa w dalszym ciągu dźwigają na sobie przeważającą część zadania

Zerwanie rokowań we Włoszech

w sprawie robotników rolnych

RZYM PAP. — Pertraktacje, zainicjowane pomiędzy związkiem zawodowym pracowników rolnych a organizacją właścicieli ziemskich, zostały przerwane na skutek nieprzejętego stanowiska pracodawców. Konferencja właścicieli ziemskich domaga się, żeby w rozmowach wzięli również udział delegaci rolników chrześcijańsko-demokratycznych, podczas gdy konstytucja włoska wyraźnie przewiduje, że mogą w nich uczestniczyć jedynie przedstawiciele legalnie ukonstytuowanych związków zawodowych, którzy zostali wybrani drogą głosowania.

wyżywienia narodu, należy z jednej strony nie szczędzić wysiłków, w walce o jak najwyższe plony, z drugiej zaś rozwinąć wszechstronną i skuteczną akcję pomocy dla tej właśnie kategorii gospodarstw. W szczególności gospodarstwom tym należy udostępnić korzystanie na warunkach, odpowiadających ich możliwościom z wszelkich źródeł i środków popierania rolnictwa, z kredytów, ośrodków maszynowych, nawozów, ziarna siewnego, właściwie zorganizowanej pomocy sąsiedzkiej oraz stypendiów i burs dla kształcącej się młodzieży.

e) wszystkie już istniejące formy naszej nowej spółdzielczości, jako przyczyniające się zarówno do likwidacji wyzysku, jak i do popierania wysiłków chłopów pracujących w ich walce o plony, muszą być nadal rozwijane i poszerzane. Zadanie to wymaga ujęcia kie-

rowniczwa tych spółdzielni przez ideowych i rzetelnych drobnych i średnich chłopów oraz oparcia działalności spółdzielczej na czynnym udziale chłopskich mas członkowskich w kierownictwie, codziennej pracy i kontroli.

Zarówno torowanie dróg do przyszłego lepszego ustroju, jaki popieranie pracy drobnych i średnich gospodarstw oraz rozwój i rozszerzenie już istniejących form spółdzielczości mają na celu walkę z wyzyskiwaczami na wsi i w mieście, a więc ze wspólnym wrogiem tak chłopów jak i robotników. W tej działalności znajduje więc pełny i praktyczny wyraz sojusz chłopsko-robotniczy, oparty na wspólnych potrzebach i celach całego świata pracy. Sojusz ten stanowi dotychczas i nadal stanowić będzie podstawę organizacji, działalności i rozwoju naszego Państwa Ludowego.

W „Odrodzeniu” w artykule „Pokój — po wrocławsku” pióra Jerzego Borejszy czytamy między innymi:

W czterdziestym ósmym roku właśnie w Polsce i właśnie we Wrocławiu po raz pierwszy po wojnie światowej spikają się na Kongresie w Obronie Pokoju przedstawiciele świata nauki i kultury, przedstawiciele czterdziestu narodów. Jeśli przypomnamy i uświetnimy tradycję kongresów okresu międzywojennego — to ani na chwilę nie możemy zapomnieć, że Kongres Wrocławski odbywa się w warunkach zgola odmiennych.

Nas jest obecnie mrowie, — nas, to znaczy obywateli krajów, gdzie zmiana ustroju społecznego i politycznego unicestwiła źródła wojny, uczyniła walkę o pokój realną i trwałą — w porównaniu z obywatelami krajów, gdzie rządzą zwolennicy nowych wojen lub ich powolni wykonawcy. Druga wojna światowa udowodniła, że walka o pokój przestaje być czczym, bezwartościowym frazesem tylko wtedy, gdy łączy się z walką o postęp. Doświadczeni podstępni drogami hitlerizmu, wiemy już dziś niezbicie, że nie może walczyć o pokój naukowiec czy artysta, którego twórczość nie ożywia wielka wiara w postęp,

wiara w wysokie postępowanie sztuki i nauki, — który nie ma optymistycznej odwagi i spokoju, wypływającego z przekonania, że gnój i rozkład się nie kultura europejska, ale — jej grabarze. Wiemy dzisiaj niezbicie, że nie ma realnej walki o pokój bez codziennej, bezpośredniej, każdorazowej i każdominutowej łączności z potężnym ruchem robotniczym i jego rządami, tam gdzie on zwyciężył.

Stąd, z chwilą gdy walka o pokój weszła na tory realne, odpadło kilka nazwisk i ludzi. Tym gorzej dla nich. W Kongresie Wrocławskim wzięli udział bezpośrednio czy pośrednio, — wszystko to co jest najwęższe, najwspanialsze i najbardziej szlachetne w kulturze artystycznej i naukowej naszego pokolenia. Jeśli w okresie międzywojennym przyjeżdżali pisarze niemieccy tylko z emigracji, to dziś rozumiemy, czemu nie przyjadą wybitni pisarze ze Stanów Zjednoczonych. Jedni, jak Faust, nie mogą, bo siedzą w więzieniu, innym grozi los Fausta, jeszcze inni — co najgorsze — stchórzyli i zlekki się rozwiściecznego chamstwa u władzy. I jak podczas dotychczasowych kongresów tak i obecnie łatwo geograficznie określić, skąd pisarz nie mógł przybyć na międzynarodowe zbratanie twórców postępu.

Sam fakt zwołania Kongresu Wrocławskiego nabrał niezwyklej doniosłości. Jest on świadectwem tego, że świat nie daje się zastraszyć widmem wojny, ani zachętami do kapitulacji. Jest on świadectwem niegasnącej odwagi i optymizmu ludzi nauki i kultury.

Tym bardziej, że odbywa się w kraju, gdzie na zgłiszczach i ruinach powojennych nauka i kultura poczyniły w ciągu kilku lat takie postępy. W kraju, który uzyskał po wojnie granice pokoju i sojusze pokoju.

Właśnie w kraju niegasnącego optymizmu i radości pracy — w Polsce. Właśnie w mieście pokoju — we Wrocławiu.

Jerzy Borejsza

Na marginesie

Bezczelowe kontakty

Amerycanie lubią podróżować. Mają skłonność do turystyki, a zaspokojeniu tych upodobań bardzo pomaga waluta dolarowa, chętnie i łatwo wymienialna w krajach wyniszczonej Europy. Wycieczki amerykańskie odbywają się indywidualnie lub grupami, i właśnie do Niemiec przybyła ostatnio grupa lekarzy amerykańskich „dla nawiązania kontaktu z lekarzami niemieckimi oraz w celu wymiany informacji, dotyczących postępu w dziedzinie medycyny w ciągu ostatnich 10 lat.

Zainteresowania podróżujących lekarzy amerykańskich są bardzo zrozumiałe, wątpliwy jednak, czy ze swej wycieczki do Niemiec wywożą oni plon obfity. Przeciwnie, sądzimy, że jej wyniki będą niezwykle skromne, a to dlatego, iż „postępy” medycyny niemieckiej w ciągu ostatnich 10 lat miały charakter wielce... jednostronny.

Jak wiemy choćby z licznych procesów wojennych, których „bohaterami” byli lekarze niemieccy i to często o głośnych nazwiskach, medycyna niemiecka oddała się niemal bez reszty na usługi reżimu hitlerowskiego i w związku z tym jej „postępy” wchodziły w zakres nie tyle lecznictwa — kryminologii, Setki i tysiące lekarzy niemieckich — na terenie obozów koncentracyjnych i innych miejsc kaźni — brały udział w nieludzkich i zbrodniczych eksperymentach, dokonywanych na bezbronnych ofiarach hitlerizmu.

Te eksperymenty zmierzają nie do ratowania zdrowia i życia ludzkiego, lecz — całkiem na odwrót — do wynajdywania „ulepszonych” sposobów jednostkowego i masowego uśmiercania ludzi. „Dorobek” medycyny niemieckiej z ostatnich 10 lat — to zamrażanie ludzi w lodowatej wodzie, sterylizacje, przymusowe szczepienie najstraszniejszych chorób zakaźnych, wiwisekcja, przetwarzanie ciała ludzkiego na mydło, tłuszcz i kompost i wreszcie — masowe mordowanie za pomocą „cyklonu” w komorach gazowych. Plon działalności lekarzy niemieckich jest w pewnym sensie niewątpliwie obfity, ale — jak powiedzieliśmy — zbrodniczo jednostronny. Trudno sobie wyobrazić, by tego rodzaju „wyniki” medyczne mogły naprawdę zainteresować lekarzy amerykańskich. Tutaj — raczej kryminologowie, sędziowie i prokuratorzy mogliby znaleźć rozległe pole do fachowych studiów.

Wprawdzie są dziś w USA ludzie, którzy nie zawahali by się, zapewne, przed stosowaniem „złoty” medycyny niemieckiej wobec swych „czerwonych” wrogów politycznych, ale nie możemy sobie wyobrazić, by lekarze amerykańscy mieli z takimi zamiarami coś wspólnego.

I dlatego pewni jesteśmy, że „nawiązanie kontaktów z lekarzami niemieckimi nie przyniesie amerykańskiemu medycykom nic, prócz zawodu i... odrady.”

B. D.

Wielki pożar na lotnisku brytyjskim

LONDYN PAP. — Na lotnisku w Shannon wybuchł w poniedziałek w nocy drugi w tym roku groźny pożar, który na szczęście zdołano zlokalizować zanim ogarnął cysterny, w których znajdowało się przeszło 22 miliony litrów benzyny. Szkody wyrządzone przez pożar są znaczne i oceniane na 100 tysięcy funtów szterlingów. Pożar widoczny był w odległości 50 km. od lotniska.

SPÓŁDZIELNIA PRACY » WÓZEK «
 Łódź, ul. Dowborczyków 3 — tel. 204-55
POLECA:
 wózki dzieciinne głębokie, spacerowe w trzech rodzajach, łóżeczka dzieciinne
 Ceny przystępne. Sprzedaż hurtowa i detaliczna

Jerzy Korwin

Zabójstwo Waldemara Glücka

— Więc jednak ubiegł... — Stwierdził z satysfakcją Brzozowski — Czy to znaczy, że przynajmniej się pan przynajmniej do chęci popełnienia zbrodni?

— No pewnie, że nie przyszedłem do Glücka z karabinem w rękę na przyjacielską pogawędkę, ale to nie ja oddałem strzały.

— No, no! — Kręcił głową prokurator i zwracając się do sierżanta Hennerta zapytał:

- Ile oddano strzałów?
- Dwa.
- Ile kul brakuje w karabinie?
- Dwie.

— No, więc? — mruknął patrząc niechętnie na Wieruckiego.

— Czy jest ktoś jeszcze podejrzany o popełnienie tej zbrodni?

— Nikt! — stanowczo stwierdził sierżant — W pobliżu biura spotkano jeszcze tylko Michała Korca, gdy szedł od sal fabrycznych, aby zakomunikować o wznowieniu okupacji, zlikwidowanej w południe przez policję. Poza tym mogą się liczyć jedynie członkowie ochrony, którą na żądanie dyrektora wzmocniono po zaburzeniach w południe...

Brzozowski zszedł na dół do telefonu spodziewając się wiadomości od lekarza sądowego. Portier zakomunikował mu, że lekarz nie przyjdzie wcześniej, jak jutro rano o godzinie dziewiętej, nie tyle zresztą z powodu późnej pory, ile z nadmiaru zaję-

cia przy sekcji sądowej zabitych w południe ludzi.

— Który z chirurgów przekazał tę wiadomość? — spytał prokurator.

— Doktor Skolimowski.

— To bardzo dobrze. Panie Hennert może pan raz jeszcze zadzwonić do niego i powie, że bardzo go proszę, aby zechciał przyjść jutro osobiście i w żadnym przypadku nie wyręczać się zastępcą lub innym lekarzem. Proszę jeszcze dodać, że wypadek jest bardzo ciekawy.

Wydawczy jeszcze inne dyspozycje, prokurator Brzozowski wsiadł do auta i odjechał. W ostatnim zdaniu, jakie wypowiedział jeszcze przy pożegnaniu znowu zadzwieczała nuta troski o aresztowanego, czego Hennert nie pochwałal i nie rozumiał. Rzadko zdarzało się, aby aresztowani nie okazywali się winnymi zarzuceni im przestępstwa, grzeszność więc była według niego najzupełniej zbyteczna. Podejrzanego wziął krótko „za mordę” i bez zbytecznej rozwlekłości śledztwa dojsz najkrótszą drogą do uzyskania niezbitych dowodów winy — oto była „maksyma”, jaką stosował z całym upodobaniem w drobniejszych sprawach, które prowadził na własną rękę.

W kwestii ostatniego zabójstwa miał już zdecydowanie wyrobiony pogląd. Oparł go na opowiadaniu portiera Hirscha. Ten pamiętał dokładnie pewien wieczór sprzed czterech dni, gdy poraz pierwszy ujrzał Andrzeja Wieruckiego przed głównym wejściem do fabryki od strony ulicy Karola.

Była wtedy jakaś godzina dziewiąta wieczór. Młody człowiek nadszedł od Alei Żeromskiego i stanął nawprost rzeźbiście oświetlonych okien gabinetu Waldemara Glücka i z zainteresowaniem obserwował jednocześnie wyjście z portierni i jasne tafle szyb, przysłonięte gęstą firanką, kremowego koloru. Ponieważ zarządzane były już wtedy duże ostrożności w związku z przewidywaniem ponownego wybuchu strajku, portier wysłał do stojącego na ulicy człowieka strażaka Trzczińskiego, aby dowiedział się, po co stoi i kim jest. Otrzymał właśnie odpowiedź, iż czeka na panną Jełowicką, która pracowała wtedy z dyrektorem nad „miesięcznym bilansem”.

Glück wynajdywał zawsze najprzeróżniejsze powody do zatrzymywania na wieczer co najpiękniejszych pracowników, aby się z nimi trochę „zabawić”, jak to określał portier. Pani Krystyna była właśnie ostatnim obiektem zainteresowań dyrektora, wiedzieli o tym w fabryce wszyscy i z tego powodu odnosili się do niej z dużym szacunkiem lub co najmniej ostrożnością.

— Takie zawsze mają duży wpływ na „swoich” dyrektorów. — komentował Hirsch.

— Od razu też domyśliłem się, — opowiadał Hennertowi — że jest to narzeczona pani Jełowickiej lub jej krewny. Trzcziński poradził mi, aby odszedł nieco dalej. Istotnie schronił się w cień fabryki Eiserta poza krąg światła bijącego od naszej lampy elektrycznej, która wisi nad bramą. Uplętno jednak sporo czasu, zanim dyrektor opuścił fabrykę, a ten tam, stał ledwo widoczny w szarym mroku. Pan Waldemar Glück wyszedł razem z panią Krystyną. Powiedziałem im: „Dobranoc”, ale nawet nie odmrugnęli mi żadnego słowa na pożegnanie, tak byli czymś zdenerwowani.

Pewnie dyrektorowi nie szło z nową sekretarką zbyt łatwo. Panna Jełowicka była piękna, mało jeszcze zepsuta i niewątpliwie myślała, że dyrektor zajmuje się nią na serio.

Skręcili z bramy na lewo i poszli w kierunku Alei Żeromskiego. Dyrektor Glück był dużo wyższy od swej sekretarki prowadząc więc rozmowę, musiał się nad nią nieco pochylać, co łatwo było widać z daleka za serdeczność, a oni prawie głośno klócili się o jakiegoś lekarza. Po drugiej stronie ulicy cień mężczyzny stał nieruchomo i dopiero, gdy oboje przeszli poza niego jakieś dwadzieścia kroków, zachowując ten sam dystans udał się w ślad za nimi. Widać ich było jeszcze wszystkich troje, jak przeszli przez jezdnię na ulicy Żeromskiego i zapadli w cień drzew alei po stronie parku.

Dzisiaj rano pani Jełowicka zapowiedziała mi, że jak przyjdzie jej narzeczony, niejaki Andrzej Wierucki, to mam natychmiast zawiadomić ją o tym telefonicznie, z mojej dyżurki w bramie. Przyszedł w samo południe, zaprosił go do siebie na górę, skąd po upływie pół godziny wyszli oboje z dyrektorem Gluckiem oglądać fabrykę. Właśnie w tym czasie, gdy byli jeszcze na przedalniu, wybuchł strajk, a potem doszło do awantury i strzelaniny. Przy trzeciej salwie zabił Dziunię Michalak z „grubej”, a ten tam pan Wierucki wybiegł wtedy tu do bramy i wołał: „Jak tak można, jak tak można!” Potem ukląkł przy trupie i głowę zmarłej dzwieszczyny brał na ręce, jakby chciał ją wskrzesić. Ledwie go pani Krystyna i Korc uprosili, aby sobie poszedł. Dyrektor zaś krzyczał z okna pierwszego piętra: — Głupiec, głupiec!”

d. c. n.

W imię najświętszej sprawy

DZIS rozpoczyna swe obrady we Wrocławiu Światowy Kongres Intelktualistów w Obronie Pokoju.

Kongres Wrocławski jest wydarzeniem miary niecodziennej. Inicjatorami Kongresu są intelektualiści polscy i francuscy. Jak głęboki rezonans miał ich apel świadczy fakt, że na Kongresie reprezentowane są wszystkie niemal kraje, świadczy skład delegacji poszczególnych krajów.

Nazwiska delegatów kongresu mają swoją wymowę. Światowej sławy uczona Irena Joliot-Curie pisarze: Aragon, Bedel, Michał Szolochow, George Duhamel, Laurent Casanove, Ilija Erenburg, Aleksander Fadiejew, uczeni: wybitny przyrodnik Sir John Boyd-Orr, A. W. Paładin, historyk J. W. Tarle, Joseph Needham, prof. dr. Jan Mukanowski, Wołgin, Bardin, plastycy tej miary co Picasso, Ksawery Dunikowski, Hans Erwin — reżyserzy Pudowkin, Czajurelli, Burian, Józef Skura, poeci — Paul Eluard, Tuwim, Broniewski, Iwaszkiewicz, Samet Wurgun, Lyr Rene, Lumir Czorny i tylu, tylu innych.

KAZDE z nazwisk członków Kongresu ma swoją wymowę nie tylko w kraju, który reprezentują, ale i na całym świecie. Zbierają się we Wrocławiu, aby bronić najświętszej sprawy — sprawy pokoju dla ludzkości. I dlatego właśnie idea kongresu przyjęta została wrogo przez określone zupełnie koła rządzące szeregu państw, które czyniły wszystko, aby uniemożliwić lub utrudnić zwołanie Kongresu. Za kulisami posunięć wymierzonych przeciwko Kongresowi widzieliśmy znane postacie możnowładców Wali-Street w Stanach Zjed. londyńskiej City, 200 rodzin we Francji, strojne w purpurę i fiolety osobistości Watykanu.

Fabrykanci broni, ich sługi w departamentach szeregu rządów, Jezuici, pinkertoni różnej maści, generałowie zasiadający w dyrekcyjach trustów, najemni pisarze, wszystkie ciemne siły gasnącego świata sprzymierzyły się przeciw Kongresowi we Wrocławiu.

A jednak Kongres rozpoczyna swe obrady we Wrocławiu w terminie przez Komisję Organizacyjną ustalonym. Fakt ten ocenić należy jako *pierwsze zwycięstwo idei Kongresu nad złowrogimi siłami obozu reakcji i wojny.*

DLA NAS, Polaków, którzyśmy tyle cierpieli w wyniku wojny, dla nas, którzy potrzebę pokoju odczuwamy, ja potrzebę chleba codziennego, jest rzeczą nieomal symboliczną fakt, że Kongres zbiera się we Wrocławiu, *stolicy naszych Ziemi Odzyskanych.* Członkowie Kongresu mogą też nie wątpić, że nigdzie nie znajdą tak przychylnego audytorium, jak w Polsce.

Kongres Wrocławski spełni swoją rolę. W imię pokoju dla ludzkości zerwie w maskę z podlegaczy wojennych, pokaże całemu światu ich *rzeczywiste* ohydne, odrażające oblicze lotrów zamieniających krew

ludzką w złoto dla siebie. Kongres zdemaszkuje też ośrodki imperialistycznej propagandy wojennej — i ten w Stanach Zjednoczonych i jego filie w Niemczech Zachodnich i gdzieindziej.

GŁOSOM uczestników Kongresu, bojowników o pokój, z żywą sympatią przysłuchiwać się będą *ludy całego świata.* Niechże Kongres Wrocławski rzeknie swoje słowo w obronie trwałego pokoju z mocą, która zmusi do odwrotu ponure, zbrodnicze, siły wojny. Niechże powie słowo

w obronie pokoju z siłą, która skupi wokół tej najświętszej dla ludzkości sprawy wszystkie *zdrowe, twórcze, postępowe żywioły narodów całego świata.*

Niechże głos Kongresu Wrocławskiego tchnie mocą, która obróci w niwecz nikczemne wysiłki podpalaczy światowego pokoju. Niech każdy uczestnik Kongresu staje na trybunie pamięta, że staje w szranki walki o najświętszą sprawę ludzkości — o pokój.

Edward Uzdański

Delegaci radzieccy o Kongresie Wrocławskim

Poniżej drukujemy wypowiedzi niektórych wybitnych przedstawicieli radzieckiej nauki, literatury i sztuki:

Aleksander Fadiejew

Wybitny prozaik przewodniczący delegacji

„Braterskie pozdrowienia dla wszystkich ludzi pracy demokratycznej Polski, którzy budują jej nowe życie. Wspólnie przelana krew żołnierzy Armii Radzieckiej i Wojska Polskiego nie została przelana na próżno. Nie jest również przypadkiem fakt, że Międzynarodowy Kongres Pokoju, Kongres postępowej inteligencji zwołany został w nowej Polsce: Świadczy to o tym, że Polska stała się niezależną od państw imperialistycznych i że stoi w szeregu wolnych, demokratycznych państw, broniących sprawę pokoju.

Pozdrowienia dla robotników Warszawy, pozdrowienia dla jej inteligencji!”

Ilija Erenburg

— Cieszę się bardzo — powiada — że znów będę we Wrocławiu, który jest dla mnie symbolem pokoju. Jestem bardzo rad, że miasto to zobaczy przedstawiciele tych państw, którzy ciągle jeszcze właściwej istoty tego pokoju zrozumieć nie mogą.

Samet Wurgun

Przewodniczący Związku Pisarzy Rep. Azarbejdżankiej

— Wierzę, że czołowa inteligencja narodów może i powinna w imię interesów ludzkości dołożyć wszystkich swych sił przeciw kaoniamom podlegającym do nowej wojny, aby uratować kulturę i cywilizację od zniszczenia. Kongres Wrocławski może być bardzo wielkim wkładem na tej drodze.

W drodze uderzyło mnie to, że balkony w Polsce są ukwiecone. Widać, że Polacy lubią przyrodę i kwiaty, które są pono symbolem szczęścia i wolności. Nie jest też przy padkiem, że naród polski ma tak wspaniałą poezję. Szanuję wielki talent poetycki, miłującego pokój narodu polskiego.

W. J. Pudowkin

Znany reżyser filmowy

— Szczęśliwy jestem — stwierdza on — że wezmę udział w Kongresie, rezultaty którego będą miały wielkie znaczenie dla świata

ta postępu. Walka o pokój oznacza walkę i obronę możliwości szerokiego rozwoju twórczej i wolnej pracy całych narodów. Dlatego jest rzeczą bardzo ważną, że Kongres zbiera się w kraju, który przeszedł ciężkie niedole wojny, wyszedł na prostą i jasną drogę prawdziwej demokracji i wolności. Gorąco życzą wszystkim, którzy uważają za swój obowiązek czynną walkę ze wszystkimi i wszystkim, co przeszkadza rozwojowi ludowej, twórczej działalności. Gorąco pozdrawiam wszystkich, którzy wraz z nami wierzą w zwycięstwo prawdziwej demokracji.

T. M. Chrennikow

Kompozytor

— Rad jestem — stwierdza — że znajduję się znów na ziemi polskiej. Byłem tu półtora miesiąca temu celem bliźszego zapoznania się z moimi polskimi kolegami. Mam nadzieję, że nasze spotkanie przyczyni się do dalszego zbliżenia kompozytorów radzieckich i polskich dążących do tworzenia takiej muzyki, która byłaby zrozumiałą dla szerokiej mas i nie błędziła po manowcach formalizmu. Będziemy kontynuowali wielkie tradycje polskiej i rosyjskiej muzyki.

J. W. Tarle

Wybitny historyk członek Akademii

— Przekonani jesteśmy, że w okresie Kongresu Wrocławskiego opinia publiczna jak najostrzej zaprotęstuje przeciwko dwóm ośrodkom propagandy wojennej. Ośrodki te, to imperialistyczna prasa Stanów Zjednoczonych i o wiele od niej ostrzejsza w tonie prasa zachodnich stref Niemiec, która nie tylko propaguje wojnę, ale wręcz przynajmniej swoich gospodarzy do jak najwyższego, zbrojnego wystąpienia przeciwko Związkowi Radzieckiemu. Stało się bardzo dobrze, że Kongres odbywa się w Polsce, która wraz ze Związkiem Radzieckim jest tym państwem, które najwięcej od wojny ucierpiało i jest dla Kongresu tego rodzaju najważniejszym miejscem.

To i owo

Słaba pleć

W związku z uformowaniem się we Francji rządu André Marie zamieszczono w jednym z ostatnich numerów „Szplek” dowcipny rysunek „sytuacyjny” pt. — O, Rose Marie, il love you... (śpiewa George Marshall). Kójarząc o sobie premiera francuskiego z bohaterką znanej operetki amerykańskiej, autor rysunku był z pewnością przekonany, że udał mu się dobry kalambur: André Marie — Rose Marie.

Tymczasem udało mu się coś więcej, udało mu się mianowicie trafić w sedno „psychologiczne” p. André Marie, człowieka operetki — bez żadnej przenośni. Cała właśnie kariera p. Marie zaczęła się, można powiedzieć, od tego, że napisał operetkę „Szkoła mężów”. Operetka na scenie zrobiła sromotną klapę, wobec czego autor za stosował „libretto” — treść sztuki w swoim prywatnym życiu, rozszerzając nieznacznie jej tytuł (zamiast „Szkoła mężów” — „Szkoła mężów Stanu”). Co prawda i „na deskach” sceny politycznej ponosił częste gęste „porażki”, ale — przyzwyczajony już do kompromitacji „występował” dalej bez przerwy. Początkowo w skromnej roli posła, potem w znacznie szerszych rolach ministra.

Oczywiście, wierny swemu powołaniu librecisty — z każdej teki robił operetkę. Jako przedwojenny minister sprawiedliwości faworyzował lotrów finansystycznych z Doriotem na czele. Jako powojenny minister sprawiedliwości tuszował spiskową robotę de Gaulle’a, zwalniał z więzień kolaboracyjnych, a arestował i gębił „uciążliwych” cudzoziemców, demokratów i republikanów z prawdziwego zdarzenia. Nie przeszkadzało mu w tej grze „przynależność”, do partii radykalno-socjalistycznej. Nic dziwnego: jak operetka, to operetka. Ostatnia premiera p. Marie w roli premiera też miała swoje operetkowe kulisy. Gromadka cwanych impressariów amerykańskich wywęszyła, że librecista pisze nową sztukę pt. „Słaba pleć”.

— „Słaba pleć”? — ryknęli z zadowoleniem. — Brawo! Oto operetka, jaką będziemy wystawiali obecnie we Francji!

No, i wystawili. W sprawie dekoracyjnej Marshalla, choreografia i muzyka — Departament Stanu USA. W rolach tytułowych: André Marie, Blum, Schuman, Moch, Mayer i Reynaud. Reżyseria — rząd Stanów Zjednoczonych. Operetka ma dobre recenzje w prasie anglosaskiej. Tylko publiczności francuskiej jakoś nie może chwyć.

Libretto jak libretto — mówią Francuzi. — W każdej operetce libretto jest głupe, ale muzyka „Słabej pleci” koszar. Marschallanka — „Dulles, dulles über alles”.

Melodie te świdrują w uszach — kłują w serce i odstraszają przywołanych ludzi melomanów! No i ten balet! Goliznę nam tylko naszą ukazują. „Ano „słaba pleć” zrobi chyba klapę. Inaczej klapę zrobi cała Francja, ale do tego nie dopuści wyrobiona artystycznie i politycznie widownia, przed którą p. Marie odstawia swą nędzną operetkę.

E. Tam.

Więści z ZSRR

W SŁONECZNEJ GRUZJI

W walce z gruźlicą, okropną pozostałością po latach okupacji niemieckiej, przoduje w ZSRR Gruzja, posiadająca największą liczbę sanatoriów i uzdrowisk przeciwgruźliczych. Z całego kraju przewiezają tu choroby do licznych miejscowości kuracyjnych, położonych nad brzegiem Morza Czarnego. Sanatoria pozostają pod opieką najwybitniejszych profesorów radzieckich, specjalistów w dziedzinie walki z gruźlicą.

Ostatnio Rada Ministrów Republiki Gruzińskiej powzięła uchwałę o zorganizowaniu szeregu nowych ośrodków walki z gruźlicą. W najbliższym czasie powstaną dwie nowe kliniki przeciwgruźlicze dla dzieci w Zemo-Aweralach, oraz dwie szkoły leśne.

MILIARD RUBLI DLA DOMÓW DZIECKA

Na Ukrainie czynnych jest 818 sierocińców w których wychowują się dzieci, które utraciły rodziców podczas wojny. Tegoroczny budżet Republiki Ukrainiejskiej przewiduje na utrzymanie tych domów ponad 1 miliard rubli. Wychowankowie domów dziecięcych utraceni są troskliwą opieką całej ludności ukraińskiej.

NOWA WALCOWNIA RUR W DNEPROPIETROWSKU

W wielkich zakładach hutniczych im. Liebknechta w Dniepropietrowsku, uruchomiono nowowytbudowaną walcownię rur. Jest to jedna z największych w ZSRR walcowni produkujących rury. Została ona zbudowana na miejscu dawnej, doszczętnie przez Niemców zniszczonej walcowni. Wybudowano ją w ciągu 9 miesięcy, podczas gdy budowa dawnej walcowni o powierzchni mniejszej o 10 000 mtr. kwadr. trwała około 3-4 lat. Osiągnięcia te stały się możliwe na skutek mechanizacji i automatyzacji procesów wytwórczych. W toku prac uprzątnięto 150 tys. ton gruzu, zmontowano 50 tys. ton konstrukcji metalowych, ułożono 20 000 m³ sześć. betonu i żelazobetonu, ponad 100 tys. mtr. kwadr. dachu i 55 kilometrów rurociągów. Zmontowano 18 dźwigów elektrycznych, 3 200 ton urządzeń fabrycznych i ułożono 217 km. kabla i przewo-
wanych.

Należy zaznaczyć, że jest to już trzecie w roku bieży. osiągnięcie budowniczych zakładów hutniczych im. Liebknechta.

O podatkach i wpłatach na Fundusz Oszczędnościowy Rolnictwa

Naprawiać krzywdy wyrządzone biednym gospodarzom — nie dawać posłuchu biadoleniom bogaczy

Obecnie po żniwach wchodzimy w okres spłaty podatku gruntowego i wpłat na Fundusz Oszczędnościowy Rolnictwa. Jak wiadomo, normy Funduszu Oszczędnościowego Rolnictwa zostały w tym roku podwyższone, co przy wybitnym urodzaju tegorocznym i dobrych cenach za zboże, ustalonych przez państwo, nie stanowi obciążenia rolników, a państwu daje możliwość stworzenia rezerw kapitałowych potrzebnych na inwestycje, które przy niosą korzyści wsi.

Do dnia 15 września br. rolnicy województwa łódzkiego wpłacić mają na FOR — 450 milionów złotych. Suma ogólna wpłat, jakie wieść mają rolnicy tego województwa na FOR wynosi 889,428 tys. Z tego na rolników, którym wymierzane są stawki oszczędnościowe od przychodu, od 60 do 100 metrów żyta (rolników tych jest około 32 tysięcy) przypada 501 milionów, na tych, którzy płacą od 100 do 130 m. (5,300 gospodarstw) 169 milionów, na tych, którzy płacą stawki od dochodu ponad 130 m. (2,700 gospodarstw) — 198 milionów złotych.

Są to suche cyfry. Preliminowano je na podstawie szczegółowej analizy terenu, która uwzględniła nie tylko zapas posiadanej przez poszczególnych rolników ziemi, ale również jej jakość i faktyczną dochodowość poszczególnych gospodarstw. Starano się uwzględnić wszystkie elementy, jakie warunkują dochód wość waresztatu rolnego. Zdawałoby się więc, że wpłaty powinny wpływać do kas państwowych normalnie. Tymczasem proces wpłacania przez rolników rat na FOR wykazuje poważne różnice między poszczególnymi grupami rolników.

Stara to prawda, wielokrotnie już przez życie sprawdzona, że ci, co mają najwięcej, właśnie najniechętniej wywiązują się ze swoich zobowiązań wobec państwa i społeczeństwa. Na terenie województwa łódzkiego najbogatsze

powiaty o urodzajnej ziemi i znacznym procencie dużych gospodarstw wiejskich... płacą na FOR najbardziej opieszale. Zamieszkały przeważnie przez drobnych rolników uprawiających na ogół lekkie, piaszczyste ziemie, powiat sieradzki wpłacił już 72 procent przypadającej na niego w obecnym okresie sumy, również „małorolny” powiat skierniewicki wpłacił 70 procent, najbogatszy zaś w województwie łódzkim powiat kutnowski o doskonałej glebie, powiat bogatych gospodarzy, wpłacił tylko 20,4 procent. Podobnie opieszale wpłacają rolnicy z powiatu piotrkowskiego, również posiadającego dobre gleby i znaczny odsetek bogatych gospodarzy. Wpłacił on za ledwie 28 procent.

Interesujące może być zestawienie wpłat na FOR z wpłatami na podatek gruntowy. I znów okazuje się, że powiaty najuboższe, „małorolne” wywiązują się ze swego obowiązku płatniczego prawie w 100 procentach, a powiaty bogate ociągają się z wykonaniem swych obowiązków. Tak więc powiat wieluński — ziemie na ogół piaszczyste, decydująca przewaga małorolnych — wpłacił 98 procent, a powiat skierniewicki 88,5 procent. Tymczasem ten sam bogaty powiat kutnowski zajmuje ostatnie miejsce, bo wpłacił tylko 62 procent. Podkreślić przy tym należy, że w powiecie kutnowskim zamożni gospodarze najmniej ucierpieli przez wojnę i nie dotknęli ich żadne klęski żywiołowe. Tymczasem właśnie powiat wieluński był w czasie działań wojennych poważnie nadszarpięty.

Jeśli chodzi o indywidualny stosunek rolników do obowiązku podatkowego i oszczędnościowego, to okazuje się, że właśnie największa ilość odwołań od wymiaru podatku i podań w sprawie wpłat na FOR pochodzi z powiatu kutnowskiego i to — od najbardziej zamożnych gospodarzy. Jak wykazuje analiza złożonych podań — ponad 70 procent pocho-

dzi od gospodarzy, których dochód określany jest w najwyższych kategoriach.

Podobnie jak w województwie łódzkim wygląda ta sprawa i w wielu innych województwach naszego kraju. Zamożni chłopci starają się wszelkimi sposobami uchylić się od ciężarów na nich, z racji ich bogactwa obowiązków.

Członkowie Polskiej Partii Robotniczej na wsi winni wespół z członkami PPS i członkami SL i PSL zasiadającymi w rozmaitych organizacjach wiejskich, dbać o to, by wszelkie odwołania były sprawiedliwe i rzeczowo rozpatrywane. *Naprawiać uchybienia tam, gdzie one są, nie dawać natomiast posłucha fałszywym biadoleniom bogatych chłopów.* niesprawiedliwy bowiem, zbyt mały wymiar czy to podatku gruntowego, czy Funduszu Oszczędnościowego, bogatemu chłopu budzi zrozumiałe rozgoryczenie u biednego i średniego chłopca, który ze swoich obowiązków wobec państwa i społeczeństwa wywiązuje się sumiennie. Nie powinno być w tych sprawach żadnego kumoterstwa ani pobłażania. *Machlinate bogaczy, mające na celu ukrycie faktycznego stanu majątkowego, powinny zostać ufanione i napiętnowane.*

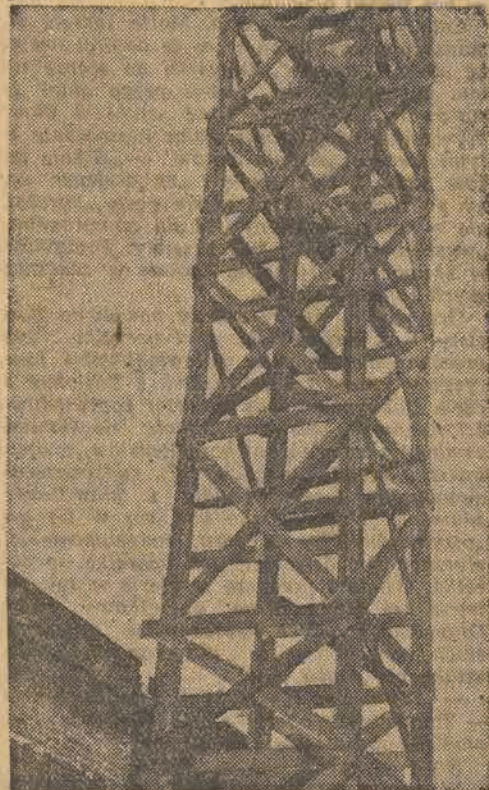
Członkowie demokratycznych partii na wsi winni akcją tą zainteresować jak najszersze rzesze bezpartyjnych — biednych i średnich chłopów, wykazując im, że każda złotówka nie wpłacona przez bogatego chłopca obciąża ich, że w interesie mało- i średniorolnego chłopca jest zawiadomienie Delegatów Społecznych o wszelkich znanych mu faktach nadużyć, zarówno przy wymiarze, jak i poborze Funduszu Oszczędnościowego i podatku gruntowego.

Bogacz wiejski musi mieć zamkniętą drogę do dalszego bogacenia się kosztem biedniejszych warstw wsi.

Buduje się dom Związku Inwalidów Wojennych

Staraniem Zarządu Okręgowego Związku Inwalidów w Łodzi wykańcza się obecnie cztero piętrowy budynek, w którym powstanie bursy dla akademików inwalidów, których obecnie w Łodzi jest 50-ciu, oraz dla nieposiadających mieszkań dęci inwalidów wojennych. Bursy powstaną na placu przy ul. Narutowicza 114 i pomieścić będą mogły około 100 osób. Do użytku zostanie oddana ona na wiosnę przyszłego roku. Jak zapewnia Związek podczas przyjmowania do bursy uwzględnione zostaną przede wszystkim potrzeby młodzieży robotniczej i chłopskiej.

Tak wygląda wyciąg do materiałów budowlanych.

Tak się wygląda... w wyciągu

Z tego chaosu powstanie dom.

Poprawa sytuacji mieszkaniowej oto cel nowego dekretu o najmie lokali

W najbliższym czasie ukaże się i wejdzie w życie nowy dekret o najmie lokali, stanowiący pierwszy krok w kierunku odbudowania podstaw właściwej gospodarki i eksploataowania budynków mieszkalnych.

Nowy dekret zwraca się w pierwszym rzędzie do tych warstw społecznych, których do chody pozwalają na poniesienie pewnych ciężarów. Nie dotyczy zaś lokali zajmowanych przez osoby, których zarobki nie pozwalają jeszcze na ponoszenie zwiększonych wydatków na komorne, a więc pracowników państwowych i samorządowych, wszystkich pracowników, których główną podstawą utrzymania jest praca najemna, osób, których głównym źródłem utrzymania jest zawódowa twórczość lub działalność naukowa, artystyczna, literacka, oświatowa lub publicystyczna oraz osób pozostałych czasowo bez pracy a zarejestrowanych w Urzędach Zatrudnienia. Wszystkie wyżej wymienione kategorie płacić będą komorne oraz świadczenia w dotychczasowej wysokości.

Nowy dekret przewiduje cały szereg ulg podjętych troską o najbardziej sprawiedliwe rozłożenie ciężarów na lokatorów w zależności od ich siły gospodarczej i od wartości lokalu. Dlatego też ustalono niejedną litą stawkę czynszów, lecz zostały one zróżnicowane i wprowadzone daleko idące bo sięgające 50 procent ulgi. Wysokość więc komornego zależna będzie nie tylko od wielkości lokalu, ale i od wyposażenia, od usytuowania i nawet dzielnicy. Z 50 procentowej zmizki korzystać więc będą przede wszy-

stkim samodzielnie pracujący drobni rzemieślnicy i drobni członkowie spółdzielni pracy.

W budynkach objętych dekretem podwyższone komorne pozwolą na pokrycie kosztów utrzymania nieruchomości i na bieżące naprawy budynków. Powstały zaś z pozostałej części czynszów Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej umożliwi przeprowadzenie kapitalnych remontów budynków mieszkalnych. Nowy dekret wprowadzi tym samym znaczną poprawę sytuacji dla pozbawionych remontów domów, które nie konserwowane ulegały z roku na rok większemu zniszczeniu.

Nowy dekret jest już w tej chwili w stadium ostatecznego opracowywania. Przypuszczalnie we wrześniu przystąpi się do realizacji pierwszej jego części odnoszącej się do wplat komornego na nowych podstawach. Od szybkiej realizacji całości zależać będzie remont budynków mieszkalnych tak bardzo zniszczonych na skutek długotrwałej wojny.

Szczep.

„Chóry dla chórów“

Wydział Kultury i Sztuki Zarządu Miejskiego w Łodzi w porozumieniu ze Związkiem Polskich Stowarzyszeń Śpiewaczych i Muzycznych m. Łodzi i woj. łódzkiego, po wakacyjnej przerwie, przystępuje do dalszej kontynuacji Koncertów pn. „Chóry dla chórów“

III Koncert „Chóry dla chórów“ odbędzie się dnia 29.8. r. o godz. 19.30 w sali Filharmonii Miejskiej przy ul. Narutowicza 20.

Należy się pośpieszyć przed upływem terminu zapisów na wyższe uczelnie

Od dnia 15 bm. do 28-go trwają zapisy na Politechnikę Łódzką. Poszczególne wydziały Politechniki oznaczyły już maksymalną ilość miejsc dla nowostępujących. Na mechaniczny wydział przyjętych być może 200 osób, na elektryczny 120, na chemiczny 100, i na włókienniczy także 100. Ogółem wszystkich razem miejsc jest 520.

Poszczególne wydziały rozporządzają jeszcze w tej chwili wolnymi miejscami, że zaś ostateczny termin zapisów wyznaczono na sobotę, należy się pośpieszyć. Nie trudno zaob-

serwować fakt, że nowostępujący odkładają załatwienie formalności na ostatnie dni.

To samo daje się zauważyć i w Wyższej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego. I tutaj także termin zapisów upływa 28 sierpnia, a termin egzaminów został już wyznaczony między 3 a 20 września. Studenci nie spieszą się z załatwieniem formalności. Utrudnia to niepotrzebnie pracę sekretariatu i naraża kandydatów na niepotrzebne kolejkę w dniu ostatnim lub przedostatnim.

Można będzie przewieźć rowery zakupione na Wystawie Ziemi Odzyskanych

Ministerstwo Ziemi Odzyskanych skierowało do Komendy Wojewódzkiej M. O. we Wrocławiu następujące pismo:

Komisarz Rządu dla Spraw Wystawy Ziemi Odzyskanych zwrócił się do Ministerstwa Ziemi Odzyskanych z wnioskiem o ułatwienie osobom zwiedzającym Wystawę i nabywającym tam wyroby polskiego przemysłu — wywiezienia tych przedmiotów poza teren Ziemi Odzyskanych.

Komisarz Rządu prosi również o ułatwienie wywozu wwiezionego na teren Z. O. sprzętu sportowego w związku z szeregiem imprez sportowych, które z okazji Wystawy mają się we Wrocławiu odbywać. Chodzi tu przede wszystkim o rowery i motocykle.

W związku z tym i na zasadzie zarządzenia Ministra Z. O. z dnia 17. II 1948 r. (Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 82) — Ministerstwo prosi o wydanie poleceń funkcjonariuszom M. O., pełniącym służbę kontrolną, aby w okresie trwania Wystawy nie kwe-

stionowali przewozu formalnie zarejestrowanych rowerów i motocykli oraz aby nie zatrzymywali nabytych na Wystawie wyrobów polskiego przemysłu, jeżeli przewoźnicy wylegitymują się rachunkiem właściwej Centrali Handlowej.

Komunikat

Zarząd Związku Zaw. Prac. Sam. Teryt. i Użytk. Publ. w Polsce — Oddział I w Łodzi, zawiadamia, iż Plenarne Zebranie Delegatów, mające się odbyć w dniu 27 sierpnia br. zostało odwołane z powodu wycieczki do Wrocławia.

O następnym zebraniu delegatów Zarząd Związku powiadomi osobnym komunikatem.

Odpowiadamy na listy

Ob. Konrad Januszewski. Trudności Wasze z kupnem materiału na płaszcz wydają nam się w tej chwili o tyle nieistotne, że od 23 sklepy rozdzielcze wydają na kartki odzieżowe wełnę płaszczową. Jeżeli idzie o sprawę ścinoków, zwróćcie się najlepiej do Centrali Odpadków, ul. Południowa 44, gdzie Wam udzielą informacji.

W tę i z powrotem

Tylko dla intelektualistów

W niedzielę przed południem przejeżdżał przez Łódź korowód „Chevroletów“, „Horchów“, „Skod“, „Renaultów“, ba, nawet „Willysów“ i „Gazików“.

Korowód zatrzymał się na chwilę na Placu Wolności. Przed autami zebrał się zaraz tłum gapiów. Zwłaszcza jeden otyły i „przygotowany do podróży“. Ob. kupiec obchodził samochody, oglądając na szybko każdego z nich nalepkę: „Kongres Światowy Intelektualistów we Wrocławiu“.

— Panie — prosi kupiec zofera „Chevroleta“ — weź mnie pan „na lebkę“.

— Nie mogę — odpowiada chłodno zofier. — Tylko dla intelektualistów, a pan wcale nie wyglądasz na takowego.

„Trafnie przepowiada“

Jeszcze w ubiegłym roku można było oglądać w Łodzi często gesto alizsze tzw. jasnowidzów, tudzież czytać anonse w rodzaju „Temida“ mistrz magii trafnie przepowiada...

Dzisiaj plakatów takich i ogłoszeń prawie nie dostrzegamy. Oczywiście notujemy ten fakt z zadowoleniem, gdyż powódzenie „jasnowidzów“ świadczy bądź co bądź tylko jak najlepiej o stanie... ciemnoty.

P.S. Informacja dla niedobitków zabobonu: z ogłoszeń w „Miesięczniku Polskim“ wynika, iż obecnie centralą grafologii zwyczajnych i astrografologii, jasnowidzów i „trafnych“ wrózek jest obecnie... Kraków.

Lodzianin

Obowiązek zapisania do szkół dzieci urodzonych w 1941 roku

Komunikat Inspektora Szkolnego

W roku szkolnym 1948-49 będą zapisane do szkół podstawowych i podlegających obowiązkowi szkolnemu dzieci urodzone w latach 1941 — 1935, przeto ci rodzice i opiekunowie dzieci urodzonych w 1941 r., którzy nie zapisali dziecka przed wakacjami i do obecnego czasu nie otrzymali wezwania do zapisu, winni zgłosić się do Oddziału Obowiązku Szkolnego, mieszczącego się przy ul. Piotrkowskiej Nr 64 — III piętro, celem zarejestrowania dziecka.

Dzieci starszych roczników podlegających obowiązkowi nauczania zgłaszają się do swych szkół w dniu 1-go września.

Dzieci urodzone w roku 1942 i młodsze nie będą przyjmowane do szkół z powodu braku miejsc w szkołach podstawowych, natomiast mogą być umieszczone w przedszkolach.

Ostrzegamy rodziców i opiekunów dzieci podlegających obowiązkowi szkolnemu, iż na mocy obowiązujących ustaw za ukrywanie dziecka przed zapisaniem do szkoły będą wymierzane grzywny do 5.000 zł lub 5 dni aresztu, a za nieregularne posyłanie dzieci do szkoły wysokość grzywny wynosi 2.000 zł lub 2 dni aresztu.

Czesław Kuchowicz
Inspektor Szkolny m. Łodzi

Zaloga PZPB Nr 1 pułkowi KBW

Dnia 28-go b. m. (niedziela) o godzinie 8-mej zaloga naszych zakładów wręczy jednemu z pułków K. B. W. sztandar ufundowany ze składek robotniczych, dając tym wyraz serdecznej więzi przyjaźni i wspólnoty, łączącej klasę robotniczą z Wojskiem Polskim Odrodzonej.

Na uroczystość, tą która odbędzie się na łącz przy ul. Tymienieckiego Nr. 18 serdecznie zapraszamy ogół pracowników naszych zakładów oraz robotniczą Łódź.

W imieniu Towarzystwa Przyjaciół Żołnierza przy PZPB Nr 1.

(—) Przewodniczący Marjan Witkowski
(—) Sekretarz Edward Jablonka

Interpelacje naszych Czytelników

Pod adresem Cechu Elektryków

Szanowny Towarzyszu Redaktorze! Ostatnio Elektrownia Łódzka żąda od niektórych odbiorców prądu złożenia rysunków instalacji elektrycznej. Wiem, że Elektrownia pragnie uzupełnić kartoteki urządzeń elektrycznych oraz usunąć prowizoryczne urządzenia i ulepszyć wadliwe instalacje.

Wykorzystując zarządzenie Elektrowni, prywatne zakłady instalacyjno-elektryczne pobierają nadmierne ceny za wykonanie rysunków. Wprawdzie Elektrownia Łódzka w wyjątkowych wypadkach rysunki takie wykonuje bezpłatnie ale nie jest przecież w możności

wykonać tego dla kilkunastu tysięcy odbiorców prądu. Pożądanym byłoby aby Cech Elektryków Łódzkiich znormalizował ceny za sporządzanie rysunków instalacyjnych — wzmożone bowiem zapotrzebowanie nie może być potem nadużyte dla firm prywatnych.

Stały Czytelnik
(nazwisko i adres znane redakcji)

P.S. Podzielając słuszność powyższych wywodów mamy nadzieję, że Cech Elektryków Łódzkiich zainteresuje się tą sprawą i wyda odpowiednie zarządzenie.

»SPEDYTOR«

Przedsiębiorstwo Spedycyjne Państwowo-Spółdzielcze
Oddział w Łodzi, Piotrkowska 5

Telefon 193-06 i 135-64

wykonuje wszelkie czynności spedycyjne

Posiada własny tabor samochodowy, konny, magazyny i bocznicę kolejową

5296k

TABLICA zwycięzców

W PZPB Nr 4 wyróżnili się pracownicy Władysława Jajmucha (173 proc.), Antonina Ochół (156,5 proc.) i Cecylia Orpikowska (156 proc.).

W PZPB Nr 6 w tkalni na „szóstkach“ uzyskała Józefa Głogowska 163,1 proc., a Helena Swąderska 162,5 proc. Maria Rajską (4 krosna) osiągnęła 164,7 proc., a Emilia Janiszewska 163,1 proc. W przedzalni (750 wrzecion) odznaczyły się Stanisława Smyczek (149,5 proc.), Maria Haf (148,1 proc.) i Stanisława Szydłowska (147 proc.).

W PZPB Nr 8 w przedzalni (920 wrzecion) odznaczyły się Helena Jakutowicz (153 proc.) i Genowefa Janasiak (152 proc.). W tkalni na „czwórkach“ pierwsze miejsce za ją Władysława Baraniecka (191 proc.). Stefan Bawolak osiągnął 190 proc.

W PZPB Nr 9 w tkalni (6 krosien) wysuwała się na czoło Feliksa Pakulska (160,3 proc.). Józef Zakrzewski osiągnął 158,5 proc., a Stanisław Kubik 156,3 proc. Ewa Kowalska uzyskała 153,8 proc., a Regina Geisz 150,7 proc. W przedzalni odznaczyła się Weronika Dyksa (732 wrzecion — 157 proc.).

W PZPB Nr 14 w tkalni na 6 krosnach osiągnęła Bronisława Ulańska 146 proc. W przedzalni wyróżniła się Maria Pruska (804 wrzec. — 145,2 proc.).

W PZPB Nr 22 w przedzalni (888 wrzec.) Maria Golińska i Helena Wojkowska uzyskały po 171,3 proc., a Apolonia Lasoń i Kazimiera Wolniak (650 wrzec.) po 165,7 proc.

W PZPB w Pabianicach, tkaczka, Sabina Zych osiągnęła na 8 krosnach 159,5 proc., a Janina Boik na 6 krosnach 184,9 proc. Na „czwórkach“ wyróżniły się Stanisława Bujnowicz (169,3 proc.), Anna Paruszewska (163,5 proc.) i Helena Pawłowska (162,2 proc.). W przedzalni Leokadia Zawadzka (750 wrzec.) uzyskała 140,9 proc.

W PZPB w Rudzie Pabianickiej w tkalni na 10 krosnach uzyskała Janina Stramska 155 proc., a Bolesława Nowak 133,2 proc. Józef Skiba (8 krosien) osiągnął 150,9 proc. Andrzej Kozłowski 135,5 proc. Na „szóstkach“ odznaczyły się Helena Bochman (164,2 proc.) i Józefa Włazeł (151,2 proc.). W przedzalni (3 strony) wyróżniły się Helena Kociotek (173 proc.) i Anna Nowak (168,5 proc.).

Kronika Piotrkowa

Nie tak dobrze jest w Niechcicach

o robotnikach Drożdżowni trzeba pamiętać - są to ludzie, którzy mają swój wkład w odbudowę i dyrekcji nie wolno o tym zapominać

KOMU WINSZUJEMY

Dnia 25 sierpnia 1948 roku.
Dziś: Ludwika, Grzegorza.

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Urząd Bezpieczeństwa Publ. 10-49.
Miejski Komisariat M. O. 10-41.
Straż Pożarna 10-72.
Szpital św. Trójcy 10-70.
Bałtyk: Zielona Dolina.
Polonia: Casablanca.

DYŻURY APTEK

Dyżur nocny apteki B. Tyca — Słowackiego 21.

DYŻURY LEKARSKIE

Pogotowie lekarskie nocne i dzienne 11-13.
W niedzielę i święta dyżur dzienny w szpitalu św. Trójcy.

Redakcja i Administracja

„Głosu Piotrkowskiego“
Piotrków Trybunalski, ul. Słowackiego nr 26. Telefon 15-40

Administracja czynna od godz. 8 do godz. 16, w soboty od godz. 8 do 13.
Redakcja 10-35 czynna od 7 do 22-ej.

Konto czekowe redakcji „Głosu Piotrkowskiego“: Komunalna Kasa Oszczędności w Piotrkowie nr 425.

Komunikat

Wojewódzka Komisja Szkoleniowa PPR — PPS w Łodzi zawiadamia, że w dniu 26 sierpnia b. r. godz. 10-ta odbędzie się w PPR w Łodzi, Piotrkowska 55 konferencja przewodniczących i sekretarzy powiatowych i miejskich Komisji Szkoleniowych PPR — PPS.

Obecność obowiązkowa.

Wojewódzka Komisja Szkoleniowa PPR i PPS w Łodzi.

Sulejów i okoliczne wsie uzyskają światło

W tych dniach zakończone zostały całkowicie pertraktacje między elektrownią a Zarządem Miasta dotyczące elektryfikacji Sulejowa i okolicznych wsi. Podpisano umowę, na podstawie której w najbliższym już czasie elektrownia ma przystąpić do prac wstępnych związanych z doprowadzeniem światła do Sulejowa poprzez następujące wsie i gromady: Krzyżanów, Milejów, Kludzice, Włodzimierzów, Uszczyn.

Nowa torpeda kolejowa

W tych dniach przejeżdżała przez Piotrków nowa „torpeda“ czyli wagon motorowy, który dokonał próbnej jazdy na trasie Wrocław — Warszawa przystając w Piotrkowie. Wagon ten będzie już w niedługim czasie kursował Skręci on znacznie czas podróży dla wszystkich wyjeżdżających z Piotrkowa w obydwu kierunkach.

Trybuna wolności
ORGAN K.C. P.P.R.
TYGODNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNY

Choć napozór wydawałoby się, że Drożdżownia w Niechcicach pracuje wzorowo, można wygrzebać jakgdyby z lamusa male, niewidoczne elementy niedociągnięć wpływające ujemnie na produktywność fabryki.

Fabryka drożdży w Niechcicach tworzy wespół z fabryką w Woli Krzystoporskiej kombinat, podlegający Zjednoczeniu Fermentacyjnemu w Warszawie. Nie wiemy czy za te niedociągnięcia winę ponosi tylko dyrekcja kombinatu, czy też i Zjednoczenie, w każdym bądź razie niedociągnięcia takie są i odbijają się w pierwszym rzędzie na robotnikach.

Sytuacja opałowa robotników przedstawia się źle. Dyrekcja fabryki do tej pory nie wydała węgla robotnikom za trzy miesiące. Dlaczego? Dlatego, że ze Zjednoczenia dostarczany jest wyłącznie węgiel przemysłowy. Ale czyja to wina, że nie przychodzi węgiel przydzielony dla robotników? Kto o to powinien się starać? Wydaje się nam, że wina leży w dyrekcji i Radzie Zakładowej, które za mało wkładają starań w polepszenie bytu robotnika.

Nasuwa się także pytanie, dlaczego w Drożdżowni nie zostało zorganizowane współzawodnictwo pracy, dzięki któremu podwyższyłyby się niewątpliwie zarobki ro-

botnicze. Dotychczas robotnik pracuje wyłącznie na rodziny. Niejednokrotnie w wypadku, gdy drożdże nadają się do prasowania pracują robotnicy w niedzielę, ale zato odpoczywają w następny dzień tracąc w ten sposób cenne godziny, w których mogliby zwiększyć produkcję.

Robotnicy Drożdżowni od wielu lat związani są z ruchem związkowym i partyjnym, należeli do tych, którzy byli w pierwszych szeregach walczących, pierwsi byli w odbudowie zakładów i trudno im zrozumieć dlaczego w tak wielu wypadkach natrafiają na trudności ze strony dyrekcji przy załatwianiu rozmaitych spraw codziennych. W każdej najdrobniejszej sprawie zamiast sprawę rozstrzygnąć w drodze bezpośredniego kontaktu dyrekcja żąda podania. Drobnostka, a już podanie. Wygląda to niekiedy na chęć przekształcenia fabryki w biuro podań próśb. Jeszcze i to byłoby pół biedy, gdy by podania załatwiane były szybko.

A przecież idzie o zwykłe ludzkie sprawy, bynajmniej nie obciążające zakładów. Już od marca na przykład leżą w dyrekcji niektóre podania. Tow. Olczyk Roman — pracownik fabryki — prosi o przyjęcie syna do warsztatów fabrycznych. Chłopiec chce się uczyć, fabryce potrzebne są młode

kadry, a podanie leży. Dyrektor techniczny, Zbroja, zwłoczy z decyzją, a przyjmuje się do pracy w międzyczasie innych.

Podobne sprawy mają miejsce i przy zawieszaniu robotników w czynnościach. Nie może się powtórzyć podobny fakt jaki miał miejsce z tow. tow. Prochoniem Antonim i Sobierajskim Stanisławem, którzy zawieszani w czynnościach czekali od 1 maja do 10 lipca na zezwolenie, zupełnie nie pracując przez przeciąg trzech miesięcy. A przecież rodzina i dzieci tych ludzi chcą żyć.

I jeszcze jedno memento pod adresem dyrektora technicznego Zbroji i dyrekcji. 150 robotników w fabryce — to ludzie pracy o wielkim wkładzie w odbudowę kraju. Niechże dyrektorzy pokroju pana Zbroji pójdą w ślady kierownika działu chemicznego ob. Rora, który w robotniku widzi człowieka umiejętnie oceniając jego pracę. Niechże nie zapominają o tym, że nieliczna garść dwudziestu urzędników w fabryce to nie wszystko, że największy wkład w żywotność fabryki daje robotnik.

Szew.

Odpowiedzi Redakcji

Stały Czytelnik: Skoro przeprowadził się obywatel ostatnio do innego mieszkania, a na poprzednim opłacony został podatek od lokali za cały rok z góry nie należy obecnie płacić ponownie za byłego lokatora. Należy wziąć dowód wpłaty na opłacony na starym mieszkaniu podatek i wyjaśnić sprawę w referacie podatkowym.

Towarzysz N. N.: Posiadając nazwisko o wyraznym brzmieniu niemieckim macie duże możliwości otrzymać zgodę władz na jego zmianę. W tym celu na leży złożyć podanie do Starostwa Powiatowego w Piotrkowie — Wydział Społeczno-Polityczny. Starostwo po przeprowadzeniu czynności wyjaśniających przekaże wasze podanie do Urzędu Wojewódzkiego. Stąd otrzymacie z pewnością przychylnie orzeczenie. Bliższe informacje zawiera Dziennik Ustaw nr 56 pozycja 310 z 1945 roku.

Spolecznik: Wstęp na posiedzenia Miejskiej i Powiatowej Rady Narodowej jest wolny dla wszystkich obywateli. Zawiadomienia o posiedzeniach publikujemy każdorazowo wraz z porządkiem dziennym. Przewodniczącym Miejskiej Rady Narodowej jest tow. poseł Dobruś zaś Powiatowej Rady Narodowej ob. Kłysik — rolnik, członek Stronnictwa Ludowego.

St. Kamiński: Państwowa Szkoła Morska kształci oficerów nawigatorów dla Polskiej Marynarki Handlowej i mieści się w Szczecinie. Nauka trwa trzy lata. Podanie należy kierować do Państw. Centrum Wychowania Morskiego w Gdyni Aleja Zjednoczenia 3.

Kazimiera B.: Niestety z nadesłanego materiału nie skorzystamy. Prosimy o prozę z życia w waszym zakładzie pracy. Rękopis może Obywatelka odebrać w ciągu trzech dni.

Lokatorzy z Karkówki: sprawa o której nam napisaliście podlega całkowicie kompetencjom sądu i bez żadnego zwlekania należy ją tam skierować. Słuszność jest po stronie lokatorów.

Służba Polsce zwalcza stonkę

W ostatnich dniach na terenie gminy Sulejów pow. Piotrków zorganizowano wielką akcję poszukiwania stonki. Wraz z ludnością wzięło udział kilka brygad młodzieżowych „Służby Polsce“. Skontrolowano kilkadziesiąt hektarów pól w różnych okolicach gminy. Prawdopodobnie akcja ta będzie w najbliższym czasie przeprowadzona na terenach innych gmin.

Ogłoszenia drobne

POTRZEBNI uczniowie do zakładu maszyn biurowych i innych wykonywanych precyzyjnie rośli od lat 15. Zgłoszenia Piotrków, Pl. Trybunalski Nr. 10, I piętro mieszkania 2.

Rozbudowa gazowni

W tych dniach przyjeżdża do Piotrkowa grupa inżynierów i geologów celem dokonania próbnych wierceń gruntu na którym mają stanąć olbrzymie nowoczesne piece gazowni. Wiercenia te są niezbędne dla otrzymania odpowiednich danych odnośnie głębokości budowanych fundamentów dla podstawy pod piece, piętnasto metrowej wysokości, zaopatrzone w żelazne zbrojenia boczne i wewnętrzne. Na wybudowę przywieziono już cztery wagony cementu oraz trzydzieści wagonów innych materiałów.

Dzięki tej rozbudowie, gazownia miejska będzie mogła produkować ilość ga-

zu, które pokryją zużycie w mieście oraz pozwolą na sprzedaż gazu dużej części Polskim Kolejom Państwowym.

Celem zmagazynowania tak dużej ilości gazu przywieziony będzie jeszcze z Niemcy duży zbiornik na gaz o średnicy dwudziestu metrów. Nowe piece postawione będą na terenie gdzie dotychczas magazynowano koks. Duży dziedziniec gazowni zmieni wówczas całkowicie swój wygląd. Miastu przybędzie jeszcze jeden wartościowy obiekt przemysłowy. Wszelkie prace przy budowie nowych pieców wykonywać będzie Państwowe Przedsiębiorstwo Budowlane.

Na sali sądowej

W BIAŁY DZIEŃ WESZŁA PRZEZ OKNO I OKRADŁA MIESZKANIE

Sąd Grodzki w Piotrkowie, w dniu 19 sierpnia 1948 r. rozpoznawał sprawę mieszkanki Wolborza, Genowefy Bąbol, oskarżonej o dokonanie kradzieży na szkodę Józefy Rytych.

Mieszkanka Wolborza, Józefa Rytych o godz. 11 rano, wychodząc w odwiedziny do córki, zamknęła mieszkanie na klucz, pozostawiając przez nieuwagę niedomknięte okno. Po upływie godziny, Rytychowa, wróciwszy do domu, zauważyła na podwórzu niektóre przedmioty wyniesione z domu, a kiedy weszła do mieszkania zauważyła brak garnituru męskiego, marynarki, 2 par pantofli i innych drobnych rzeczy. Zawiadomiona o powyższej kradzieży Milicja Obywatelska po przeprowadzeniu energicznych dochodzeń ustaliła, że kradzieży dokonała mieszkanka Wolborza Genowefa Bąbol, która weszła do mieszkania Rytychowej przez okno. Zatrzymaną Bąbolową osadzono w areszcie, a sprawę przekazano Sądowi Grodzkiemu, który po rozpoznaniu sprawy i przesłuchaniu świadków, skazał Genowefę Bąbol na sześć miesięcy więzienia.

(sc)

ZA JAZDĘ NA „GAPE“ KOLEJOWA GROZI ODPOWIEDZIALNOŚĆ SĄDOWA

Strażnik kolejowy na stacji kolejowej Piotrków przytrzymał wysiadającego z pociągu, mieszkańca wsi Stoki gminy Komorowo — Bolesława Tyszkę który z Wrocławia do Piotrkowa przyjechał bez biletu.

Ponieważ jazda koleją bez biletu, uważana jest jako oszustwo, przeciwko Tyszce sporządzony został protokół, przekazany Sądowi Grodzkiemu w Piotrkowie. W wyniku rozprawy sądowej, w dniu 19 sierpnia br. Tyszka został skazany na 3 tys. zł. grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 12 dni aresztu.

(sc)

SUROWA KARA ZA USIŁOWANIE KRADZIEŻY MIENIA PAŃSTWOWEGO

Strażnik przemysłowy Państwowych Zakładów Przemysłowych w Moszczenicy zatrzymał pracownika tejże fabryki Władysława Marcinkowskiego, który usiłował wynieść z terenu fabryki 17 szpilek przedzdy.

Marcinkowski za usiłowanie kradzieży mienia państwowego odpowiadał w dniu 19 sierpnia br. przed Sądem Grodzkim w Piotrkowie i w wyniku rozprawy sądowej skazany został na sześć miesięcy więzienia.

Boisko Miejskie będzie ogrodzone

W tych dniach Betoniarńia Miejska przystąpi do produkcji poszczególnych części betonowego plotu dla boiska miejskiego za parkiem im. ks. Poniatowskiego. Plot taki Miejska Rada Wychowania Fizycznego pragnie postawić jeszcze w tym roku wokół boiska oraz basenu miejskiego. Pierwsze dwie części plotu

podarowane przez Zjednoczone Przedsiębiorstwa Miejskie, stać będą koło wejścia głównego. Ponieważ dalsze części stawiane będą przez poszczególne firmy i kluby sportowe na każdym z nich umieszczony będzie napis zawierający nazwę ofiarodawcy.

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO

Z powodu remontu w miesiącu sierpniu teatr nieczynny.

TEATR POWSZECHNY

OSTATNI TYDZIEŃ

Dziś o godz. 19.30 sztuka G. Zapolskiej „ZABUSIA” z gościnnym występem Ireny Górskiej w roli tytułowej. Jest to najlepsza kreacja aktorska tej artystki młodego pokolenia. Obok Górskiej biorą udział: E. Drozdowska, H. Krzywicka, M. Stróżyńska, Z. Truszkowska, J. Zarubin, J. Dwornicki, Z. Filus i Z. Kęstowicz.

W niedzielę, dnia 29. 8. dwa ostatnie przedstawienia o godz. 16.30 i 19.30.

TEATR KAMERALNY W DOMU ŻOŁNIERZA
ul. Daszyńskiego 34

Dziś teatr nieczynny.

W najbliższych dniach premiera sztuki C. de Peyret-Chapuis „PAN PIC” w opracowaniu znakomitego reżysera scen polskich Janusza Warneckiego. Udział biorą: Hanna Bielicka, Krystyna Ciechomska, Halina Głuszkówna, Czesław Guzek, Irena Horecka, Wanda Jakubińska, Janusz Jaroń i Michał Melina. Dekoracje Stanisława Cegielskiego.

Teatr Letni „BAGATELA” Piotrkowska 94
OSTATNIE DNI

MUSISZ BYĆ MOJĄ

Uwaga: Wszystkie kupony wydane z wcześniejszą datą są ważne do dnia 3 września rb. Początek przedstawienia o godz. 20-tej.

TEATR KOMEDI MUZYCZNEJ „LUTNIA”
Piotrkowska 243

Dziś i dni następujących o godzinie 19.15 „CNOTLIWA ZUZANNA”, operetka w 3-ach aktach J. Gilberta.

Bilety wcześniej do nabycia: ul. Piotrkowska 102, a od godz. 17-ej w kasie teatru. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11-ej.

LETNI TEATR „OSA”

Zachodnia 43, tel. 140-09

19.30 punkt. Komedie muzyczne R. Benackiego pt. „Rozkoszna dziewczyna”.

H. Makowska w roli tytułowej oraz B. Halmirska, St. Piasecka, W. Brzeziński, M. Dąbrowski, W. Kwaskowski, T. Wołowski, L. Sadurski i inni.

Reżyser: T. Wołowski. — Orkiestra pod batutą Z. Wiehlera. — Dekoracje: J. Galewski. — Tańce L. Sadurski. — Nowa wystawa. — Modne stroje.

KINA

- ADRIA — „Moja miła”
godz. 18.30, 20.30 w niedz. 16.30
- BAJKA — „Ostatnia szansa”
godz. 17.30, 20 w niedz. 15
- BAŁTYK — „Lekkomyślna siostra”
godz. 16, 18.30, 21 w niedz. 13
- GDYNIA — „Program Aktualności Krajowych i Zagranicznych Nr 26”
godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21
- HEL — „Syn pułku”
godz. 16, 18, 20 w niedz. 14
- MUZA — „Okoliczności łagodzące”
godz. 18.20 w niedz. 16
- POLONIA — „Zielone lata”
godz. 16, 18.30, 21 w niedz. 13.30
- PRZEDWIOSNIE — „Dziewczyna z baletu”
godz. 18, 20 w niedz. 16
- ROBOTNIK — „Kwiat miłości”
godz. 17, 19, 21 w niedz. 15
- ROMA — „Postrach mór”
godz. 18, 20 w niedz. 16
- REKORD — „Rosanna siedmiu księżyców”
godz. 18, 20.30 w niedz. 15.30
- STYLOWY — „Bolero”
godz. 16.30, 18.30, 20.30 w niedz. 14.30
- SWIT — „Dragonwyk”
godz. 18, 20.30 w niedz. 15.30
- ŁĘCZA — „Zaklęta naręczona”
godz. 17, 19, 21 w niedz. 15
- TATRY (w ogrodzie) — „Miasto Bezprawia”
godz. 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 w niedz. 12.30
- WISŁA — „Zielone lata”
godz. 15.30, 18, 20.30 w niedz. 13
- WŁÓKNIARZ — „Miasto Bezprawia”
godz. 15, 17, 19, 21 w niedz. 13
- WOLNOŚĆ — „Lekkomyślna siostra”
godz. 15.30, 18, 20.30 w niedz. 13
- ZACHĘTA — „W pogoni za mężem”
godz. 18, 20.30 w niedz. 15.30

O wejście do kl. A

**„Łeb w łeb” dobijają do mety
Kojarze z Kuluszek i Włókniarz**

Rozgrywki finałowe o wejście do klasy A Okręgu Łódzkiego zostały zakończone w niedzielę. Kojarze z Kuluszek pokonał wysoko cyfrowo Neptuna w siosunku 8:1, natomiast Zryw kutnowski uległ PKS-owi 3:4. W końcowej tabelce spotkań ZZZ Kuluszki i Włókniarz powodują równą ilość punktów, wobec czego dopiero trzecie spotkanie tych zespołów zadecyduje kto zaawansuje do najwyższej Klasy Okręgowej.

Obecnie tabela rozgrywek przedstawia się następująco:

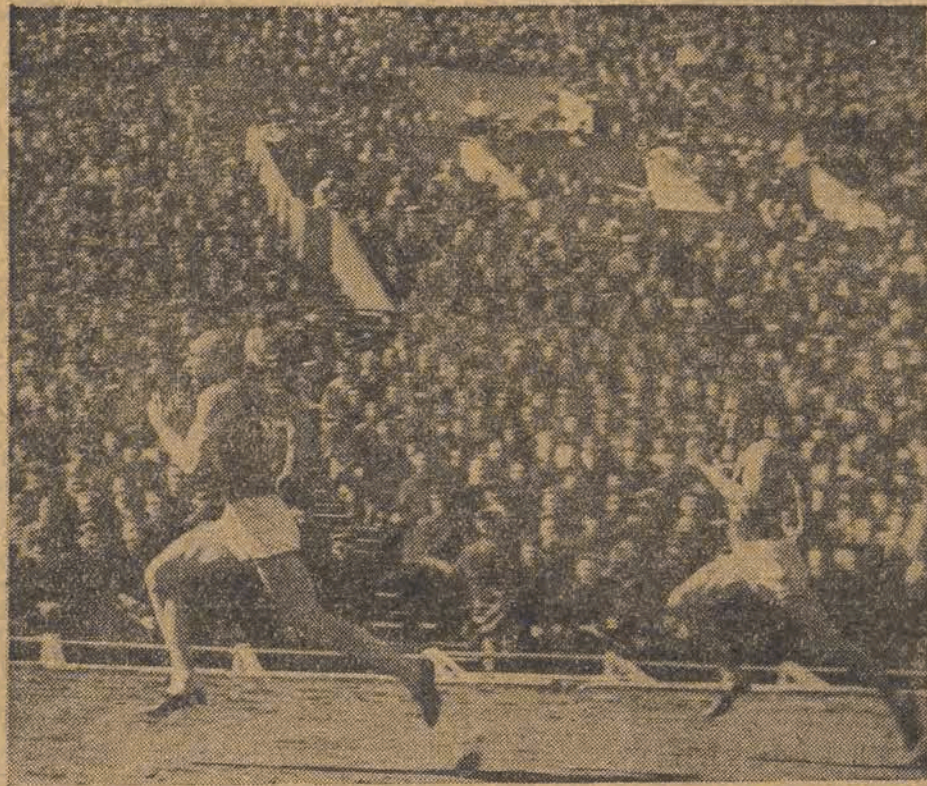
	gier	sf.	pkt.	st. br.
1. ZZZ Kuluszki	8	12:4	26:13	
2. Włókniarz Zgierz	8	12:4	18:10	
3. PKS Pabianice	8	10:6	16:15	
4. Neptun Końskie	3	4:12	12:26	
5. Zryw Kutno	8	2:14	13:21	

D — 028535

SPORT SPORT SPORT

Sport w ZSRR

25-lecie klubu „Dynamo”
Najpopularniejszego klubu sportowego w Związku Radzieckim

100-metrowkę na „Spartakiadzie” KS „Dynamo” wygrywa mistrz Zw. Radzieckiego M. Karakulow, który osiągnął już na tym dystansie doskonały czas — 10,4 sek.

Największy radziecki klub sportowy „Dynamo” obchodził uroczyste swój jubileusz, 25-tą rocznicę założenia go przez Feliksa Dzierżyńskiego. „Dynamo” było pierwszym klubem sportowym w ZSRR i do chwili obecnej pozostaje największym skupiskiem talentów sportowych. 680 tytułów mistrzowskich należy do „Dynamowców”, 7 tysięcy zawodników pierwszej klasy i 34 tys. zawodników drugiej klasy uczestniczy w zawodach sportowych na terenie całego Związku Radzieckiego.

Każde dziecko w ZSRR zna barwy klubowe „Dynamo”: białe spodnie i biała koszulka z błękitnym pasem na piersi, z wielką literą „D” po środku. „Dynamo” szczyci się swymi mistrzami - rekordzistami ZSRR, Europy, świata w lekkiej atletyce, jeździe szybkiej na łyżwach, podnoszeniu ciężarów; triumfalny pochód piłkarzy — dynamowców po stadionach Anglii, Szwecji, Norwegii, Rumuni, Iranu przyniósł nie mało zadowolenia miłośnikom piłki nożnej w ZSRR. Ale najbardziej może

klub „Dynamo” dumny jest z tego, że dokonał rzeczywistego umasowienia sportu. Pod sumowując bilans ubiegłego dziesięciolecia, dynamowcy notują doskonałe wyniki sprintera Karakulowa czy dyskobolki Dumbadze — ale czyż pojawienie się takich talentów byłoby możliwe, gdyby nie to, że setki tysięcy — dosłownie setki tysięcy! — uczestniczą w tradycyjnych biegach na przelaj w masowych zawodach strzeleckich, organizowanych przez „Dynamo”.

Na stu trzynastu stadionach należących do klubu, na tysiącach placów sportowych i bieżni, dziesiątkach pływalni i sal sportowych trenują Dynamowcy. Nie ma zakątka w ZSRR, gdzie nie byłoby niewielkiego choćby ośrodka „Dynamo”. Za szeroką i owocną działalność oznaczono klub w 1936 roku orderem Lenina.

Jubileuszowe igrzyska Dynamowców rozpoczęły się w Moskwie od potężnej defilady sportowej. Na czele kolumny sportowców kroczył olbrzym mistrz Europy w ciężkiej atletyce Johannes Kotkas, któremu przypadł w udziale zaszczyt niesienia sztandaru klubowego. Zresztą nikt inny nie udźwignąłby go chyba.

Za Kotkasem kroczyły kolumny mistrzów sportowych ZSRR, w czerwonych koszulkach z herbem ZSRR na piersiach. W szeregu „Dynamo” jest ich 148 — lekkoatletów, łyżwiarzy, gimnastyków, strzelców, bokserów narciarzy, kolarzy, pływaków, motocyklistów, ciężkoatletów.

„Drużyny „Dynamo” ze wszystkich szesnastu republik radzieckich przyjechały ze swymi sztandarami na igrzyska. Dumnie powiewały nad stadionem biało-błękitne bandery klubowe z odznaką orderu Lenina i wielką literą „D”. W ZSRR sport stanowi nieodłączną część całokształtu wychowania socjalistycznego. Celem jego jest wychowanie zdrowego, szczęśliwego pokolenia.

Wszystko będzie zależało od dnia
Czy ze stadionu Wojska Polskiego będziemy wracali pełni optymizmu, czy pogrążeni w depresji?

Dzisiaj autostrada warszawska zaroi się autami wiozącymi z Łodzi do Warszawy wszystkich miłośników piłkarstwa na międzynarodowy mecz Polska — Jugosławia. Zarobki szoferzy, zarobki knajpki w Łowiczu. Ruch na szosie będzie trwał do późnej nocy, gdyż „ruchome trybuny” będą powracały do Łodzi bezpośrednio po meczu.

Warszawa już od dwóch dni gości Jugosłowian w swych murach. Wicemistrzowie olimpijscy przyjechali poprzedni bezpośrednio splendorem londyńskim, nie też dziwnego, że spotkanie dzisiejsze tym większe jeszcze wzbudza zainteresowanie w naszych sferach piłkarskich, niżby wzbudzało normalnie. Zawsze ten medal psiać, imponuje...

Cóż możemy napisać więcej o szansach naszych chłopców w tym trudnym zadaniu, jakie ich dzisiaj czeka, od tego wszystkiego, o czym rozpłuje się już od kilku dni nasza prasa?

Polska — Jugosławia

JUGOSŁAWIA: Szostowicz, Brozowicz, Stanković, Czajkowskij I, Joranowicz, Atanaskowicz, Michałowicz, Mitic, Bobek, Czajkowskij II, Vukas.

POLSKA: Janik, Janduda, Barwiński, Waško, Parpan, Gajdzik, Przecherka, Gracz, Alszer, Cieślak, Bobula.

sa sportowa? Nie będziemy też krytykować składu naszej reprezentacji, gdyż krytyków było może aż za wielu, zastanówmy się więc jedynie, czego możemy oczekiwać po dzisiejszym meczu. Niesmak, czy zadowolenia? Bo wynik jest tylko wynikiem, a o ogólnym wrażeniu decyduje przede wszystkim gra.

Piłkarzy jugosłowiańskich widzieliśmy już

w sobie po wojnie i mieliśmy możność przekonania się o ich klasie w Warszawie i Łodzi, nie zmiłowaliśmy się więc, gdy otrzymaliśmy wiadomość o ich sukcesie w Londynie. — Jugosłowianie umieją grać w piłkę nożną i — nie może być dwóch zdań co do tego, czy są od nas lepsi. Grę ich wszyscy jeszcze żywo mamy w pamięci. Dokładnie ich podania, doskonale ustawiania i krycie, a przede wszystkim szybki i groźnostrzelny ich atak, który tak dobrze dał się odczuć ich olimpijskim przeciwnikom, dają gwarancję, że jeśli zostaną zmuszeni do walki, będziemy mieli piękny pokaz piłki nożnej, opartej na nowoczesnych zasadach tak trudnych do opanowania dla naszej jedenastki. Gdy natomiast przeciwnik ich okaże się zbyt słaby, całe widowisko może wnieść utracić ze swych walorów sportowych. Obawiamy się więc nie wyniku, lecz tego, jaki dzień będzie miała nasza jedenastka.

Z wiceprezesem ŁOZPN-u

montujemy jedenastkę
na jutrzejszy mecz z reprezentacją Z.Z. Jugosławii

Zapowiedziany na czwartek mecz reprezentacji Łodzi z reprezentacją Związków Zawodowych Jugosławii wzbudziła wśród sportowców naszego miasta wielkie zainteresowanie. O gościach wiemy z występu ich w stolicy, że grają doskonale, szybko, precyzyjnie. Słowem, są groźnym przeciwnikiem.

Aby dowiedzieć się, jak wyglądać będzie reprezentacja naszego miasta, zwróciliśmy się do jednego z wiceprezesów ŁOZPN-u o garść informacji. Nasz rozmówca na wstępie podkreślił, że dochód z czwartkowego meczu przeznaczony będzie na budowę Hala Sportowej, gdyż do tej pory związek piłkarski nie przyszedł z pomocą materialną inicjatorom budowy tak potrzebnego nam obiektu.

— Jaki będzie skład reprezentacji naszego miasta?

zając egzamin w poprzednich meczach na piątkę. W wypadku, gdyby odbyło się jako przedmecz spotkanie Włókniarza z Kolejarzami z Kuluszek, miejsce Szalińskiego zajmie inny zawodnik, a będzie nim Bajan lub Korporowicz.

— A teraz kolej na atak. Deska na pozycji lewoskrzydłowego nie posiada w tej chwili groźnego konkurenta. Łącz zaś na lewym łączniku na ostatnich meczach okazał niezawodny. Janeczek na środku napadu z uwagi na swą niezwykłą szybkość jest jedyny w tej chwili na tej pozycji. Baran ma już ustaloną opinię jako prawy łącznik. Na skrzydle zagra Okupiański, nowy nabytek Widzewa. Zawodnik ten rozporządza niezwykle silnym strzałem, poza tym posiada nieprzeciętne walory jak szybkość, dobrą orientację i przebojowość. Zaznaczyć również wypada, że Okupiański strzela tak samo prawą, jak i lewą nogą. Do rezerwy przewidziany jest Koczewski, który podobno znajduje się w doskonałej formie oraz Patkolo.

— Tak zestawiona reprezentacja okręgu łódzkiego daje nam nadzieję, że wyniku z Jugosłowianami nie będziemy się potrzebowali wstydić

Niestety, wciąż jeszcze wynik każdego naszego meczu między państwowe zależy nie od składu (gdź do tej pory nie mamy takiej jedenastki, na którą moglibyśmy w stu procentach liczyć, a od dnia i nastroju, w jakim się nasza reprezentacja znajdzie w chwili, gdy wbiegnie na boisko. Gdy nastrój jej będzie dobry, nawet wicemistrz olimpijski będzie się musiał dobrze napocić, aby z honorem wyjechać z Warszawy, gdy natomiast będzie zły — wiele gorzkich chwil możemy przeżywać na stadionie Wojska Polskiego i znów popaść w zwątpienie i rozpacz. Jak to było dziesięć miesięcy temu po porażce belgradzkiej i klęsce w Kopenhadze.

A więc wszystko będzie zależało od dnia!

Sprawa Pietraszewskiego oparla się o G.U.K.F.

Zarząd KS „Partyzant” postanowił w związku z dyskwalifikacją Pietraszewskiego zawołać się do Głównego Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu w Warszawie.

Z zbranym materiałem wyjechał w tej sprawie do Warszawy wiceprezes „Partyzanta” por. Rolof, który został przyjęty osobliście przez inż. Kuchara.

Ofiary

Zarząd Oddziału Związku Chemicznego w Zgierz w dniu Imienin Tow. Przewodn. Związek M. Kusłńskiego zaofiarował zł. 3.000 na dzieci na wieźniach politycznych.